TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Bảo hiểm Xã hội Việt Nam: 10 giải pháp trọng tâm năm 2020

16:02 27/12/2019

Ngày 27/12/2019, tại Hà Nội, BHXH Việt Nam tổ chức Hội nghị cung cấp thông tin kết quả thực hiện BHXH, BHYT, BHTN năm 2019. Ông Đào Việt Ánh, Phó Tổng giám đốc BHXH Việt Nam dự và chủ trì Hội nghị.

Việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị trong năm 2019 của Ngành BHXH đã đạt được nhiều kết quả quan trọng.

Đảm bảo quyền lợi của người tham gia bảo hiểm

Ước tính đến hết năm 2019, số người tham gia BHXH bắt buộc là 15,185 triệu người; BHXH tự nguyện là 551 nghìn người; bảo hiểm tai nạn lao động bệnh nghề nghiệp (TNLĐ-BNN) là 15,068 triệu người; bảo hiểm thất nghiệp (BHTN) là

13,343 triệu người; bảo hiểm y tế (BHYT) là 85,390 triệu người, đạt tỷ lệ bao phủ 90% dân số.

Theo đó, cùng với việc mở rộng diện bao phủ BHXH, BHYT, số thu về quỹ BHXH, quỹ BHYT cũng không ngừng gia tăng với tổng số thu ước 361.549 tỷ đồng, đạt 100,54% kế hoạch cả năm.

Nhằm đảm bảo quyền lợi của người tham gia, trong năm 2019, BHXH Việt Nam tiếp tục phối hợp với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và các Bộ, ngành liên quan hoàn thiện quy định về hồ sơ và quy trình giải quyết hưởng các chế độ BHXH phù hợp với các quy định mới, kịp thời giải quyết hoặc đề xuất cơ quan chức năng giải quyết các vướng mắc, phát sinh trong quá trình thực hiện Luật BHXH, BHTN.

Đồng thời, tăng cường công tác quản lý chi trả các chế độ BHXH, BHTN; kiểm soát chặt chẽ các thủ tục chi trả các chế độ, nhất là các chế độ ốm đau, thai sản, TNLĐ-BNN và trợ cấp thất nghiệp, đảm bảo đúng đối tượng, đúng chế độ theo quy định; phối hợp chặt chẽ với cơ quan Bưu điện chi trả kịp thời, đầy đủ chế độ, chính sách BHXH, BHTN cho người tham gia; tiếp tục mở rộng việc thí điểm ứng dụng công nghệ thông tin trong chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH qua bưu điện.

Phát triển đối tượng tham gia BHXH tự nguyện

Cũng trong năm 2019, với sự nỗ lực lớn của ngành BHXH trong triển khai thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW về cải cách chính sách BHXH cũng như sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị - xã hội, việc phát triển người tham gia BHXH tự nguyện đã đạt được kết quả vượt bậc. Số người tham gia tăng mới trong năm 2019 đã bằng tổng số người vận động được của 10 năm trước đó.

Tính đến hết năm 2019, toàn quốc có 551.000 người tham gia BHXH tự nguyện, tăng 281.000 người so với năm 2018. Đây là con số ấn tượng, có sự gia tăng đột biến bởi chỉ tính riêng số người tăng mới trong năm 2019 đã gần bằng kết quả 10 năm thực hiện chính sách này từ năm 2008 đến năm 2018. Cụ thể, năm 2008, năm đầu tiên thực hiện chính sách BHXH tự nguyện, toàn quốc mới chỉ có 6.000 người tham gia, đến hết năm 2018 con số này là 270.000 người.

Tuy nhiên, theo thống kê, hiện cả nước còn khoảng 30 triệu người chưa tham gia BHXH - đây là cơ hội để ngành BHXH tiếp tục thực hiện mục tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH bắt buộc cũng như BHXH tự nguyện. Vì vậy, năm 2020 sẽ là năm bản lề quan trọng để đạt mục tiêu đầu tiên về BHXH tự nguyện trong Nghị quyết số 28-NQ/TW, bởi hiện số người tham gia BHXH tự nguyện

tăng nhanh nhưng vẫn chưa tương xứng với tiềm năng.

Việc vận động người dân tham gia đang còn không ít khó khăn, thách thức do chính sách BHXH tự nguyện chưa thật sự hấp dẫn với người lao động tự do có mức thu nhập thấp, bấp bênh trong khi thời gian đóng tối thiểu để hưởng lương hưu dài (20 năm). Bên cạnh đó, mức hỗ trợ của Nhà nước còn hạn chế, chưa có cơ chế hoa hồng đủ sức hấp dẫn các đại lý thu…

Với định hướng chính trị thực hiện "BHXH toàn dân" theo tinh thần Nghị quyết số 28-NQ/TW và dưới sự chỉ đạo sát sao từ Chính phủ, thời gian tới, ngành BHXH sẽ tiếp tục triển khai nhiều giải pháp đồng bộ và quyết liệt; chủ động phối hợp các bộ, ngành, đoàn thể… tăng cường công tác truyền thông, phổ biến sâu rộng chính sách BHXH tự nguyện để nhiều người dân hiểu và đăng ký tham gia.

Ngày 21/11/2019, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định Phê duyệt Đề án đổi mới toàn diện nội dung, hình thức và phương pháp tuyên truyền Bảo hiểm xã hội. Trong đó, đưa ra những giải pháp đổi mới công tác tuyên truyền cả về nội dung và hình thức phù hợp, thân thiện hơn với từng người dân, hướng tới truyền thông trên mạng xã hội, nền tảng điện thoại, tin nhắn, đối thoại trực tiếp tại khu dân cư, nhà riêng…

Trong thời gian tới, Ngành sẽ mở rộng hệ thống mạng lưới đại lý thu BHXH tự nguyện, phấn đấu mỗi thôn, bản, tổ dân phố đều có điểm thu BHXH tự nguyện; hướng dẫn, tập huấn chính sách BHXH tự nguyện cho các nhân viên đại lý thu, để lực lượng này phối hợp tuyên truyền, tư vấn đến từng người dân; giao chỉ tiêu kế hoạch phát triển đối tượng tham gia BHXH tự nguyện cho BHXH cấp huyện và từng đại lý thu; đẩy mạnh ứng dụng CNTT, cải cách thủ tục hành chính; đa dạng các hình thức, phương thức nhận hồ sơ, trả kết quả, thu tiền đóng, chuyển tiền đóng vào quỹ, tạo điều kiện thuận lợi nhất đối với người tham gia BHXH tự nguyện...

Đẩy mạnh giám định điện tử chi phí KCB BHYT

Với yêu cầu và mục tiêu đề ra, BHXH Việt Nam đã tập trung triển khai mạnh mẽ ứng dụng CNTT trong hầu hết các hoạt động nghiệp vụ, trong đó có giám định điện tử chi phí khám, chữa bệnh BHYT thông qua Hệ thống thông tin giám định BHYT.

Theo đó, Hệ thống Thông tin giám định BHYT đã kết nối tới hơn 12.000 (gần 100%) cơ sở KCB BHYT từ tuyến xã đến Trung ương trên phạm vi toàn quốc. Nhìn chung, Hệ thống thông tin giám định BHYT đã mang lại hiệu quả lớn trong quản lý KCB, kiểm soát việc sử dụng quỹ BHYT và tạo lập cơ sở dữ liệu quan

trọng để đánh giá, điều chỉnh chính sách (nếu như trước đây làm thủ công, chỉ có thể kiểm tra khoảng 10 - 20% hồ sơ, nhưng khi có hệ thống giám định điện tử có thể kiểm tra tự động 100% các hồ sơ yêu cầu thanh toán theo các quy tắc giám định, theo dõi phát hiện được tình trạng lạm dụng thẻ BHYT, chỉ định quá mức cần thiết; ứng dụng phần mềm cũng giúp bác sĩ kiểm tra quá trình KCB của bệnh nhân; chia sẻ thông tin, theo dõi diễn biến bệnh tật, kết quả xét nghiệm, các thuốc được chỉ định điều trị... đặc biệt giúp theo dõi kịp thời tình hình chi KCB, sử dụng nguồn kinh phí được giao, những phát sinh chưa hợp lý để kịp thời điều chỉnh).

Để đảm bảo quyền lợi KCB BHYT, BHXH Việt Nam tiếp tục hoàn thiện Hệ thống thông tin giám định BHYT, giám sát chi phí KCB BHYT, phát hiện kịp thời các gia tăng bất thường chi phí KCB BHYT trên toàn quốc; phân tích tình hình chi KCB để các cơ sở y tế chủ động kiểm soát, điều chỉnh chi hợp lý; tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát việc sử dụng quỹ KCB BHYT; bổ sung thêm các chức năng, tối đa hóa các tiện ích phục vụ việc khai thác, quản lý chi KCB BHYT và giám định BHYT; phân tích dữ liệu, thường xuyên cảnh báo đối với các tỉnh có chi phí KCB BHYT bất thường trên hệ thống.

Nhằm đảm bảo việc cung ứng thuốc điều trị KCB BHYT, BHXH Việt Nam đã tham gia Tổ thẩm định kế hoạch lựa chọn nhà thầu tại các bệnh viện Trung ương thuộc Bộ Y tế và các bệnh viện trực thuộc Bộ, Ngành và tổ chuyên gia đánh giá hồ sơ dự thầu tại Trung tâm Mua sắm quốc gia (Bộ Y tế) để đánh giá và thẩm định hồ sơ dự thầu, phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu, ký kết thỏa thuận khung với các nhà thầu cung cấp thuốc năm 2019-2020 thuộc danh mục thuốc đấu thầu tập trung quốc gia do BHXH Việt Nam thí điểm tổ chức. Đồng thời, Ngành đã cập nhật dữ liệu kết quả đấu thầu vật tư y tế lên Cổng thông tin điện tử BHXH Việt Nam; thực hiện điều tiết thuốc trúng thầu quốc gia theo đề nghị của Trung tâm mua sắm - Bộ Y tế.

Giải pháp thực hiện năm 2020

Một là, tiếp tục cụ thể hóa các mục tiêu, đề án, nhiệm vụ để triển khai có hiệu quả : Nghị quyết số 125/NQ-CP ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết 28-NQ/TW về cải cách chính sách BHXH; kịp thời ban hành các kế hoạch để triển khai các Nghị quyết của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện kế hoạch phát triển KT-XH, dự toán NSNN năm 2020 và giải pháp cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia năm 2020.

Hai là, tiếp tục phối hợp chặt chẽ với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và các Bộ, ngành liên quan hoàn thiện, trình Chính phủ dự thảo Nghị định thay thế

Nghị định số 01/2016/NĐ-CP về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của BHXH Việt Nam; hoàn thiện các văn bản, quy định, chuẩn bị đầy đủ các điều kiện để triển khai trong toàn Ngành Đề án "Đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của BHXH Việt Nam theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả".

Ba là, tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các Bộ, ngành hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN; các Nghị định, văn bản hướng dẫn thực hiện chính sách, pháp luật BHXH, BHYT, BHTN, đặc biệt là các quy định mới có hiệu lực thực hiện từ 01/01/2020.

Bốn là, tiếp tục triển khai thực hiện Nghị quyết số 102/NQ-CP ngày 03/8/2018 của Chính phủ về việc giao chỉ tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH; Chỉ thị số 34/CT-TTg ngày 26/12/2016 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường các nhóm giải pháp phát triển đối tượng tham gia BHXH; xây dựng các giải pháp phấn đấu thực hiện chỉ tiêu bao phủ BHYT của địa phương theo Quyết định số 1167/QĐ-TTg ngày 28/6/2016 của Thủ tướng Chính phủ.

Năm là, kịp thời giao kế hoạch, dự toán thu, chi, phát triển đối tượng BHXH, BHTN, BHYT năm 2020 ngay sau khi có Quyết định của Thủ tướng Chính phủ; thường xuyên kiểm tra, giám sát, đôn đốc BHXH tỉnh trong quá trình triển khai thực hiện; tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra liên ngành, thanh tra chuyên ngành, thanh tra đột xuất tại các đơn vị, doanh nghiệp, nhất là các đơn vị nợ, đọng, có dấu hiệu lạm dụng, trục lợi BHXH, BHTN, BHYT; kịp thời xử lý, kiến nghị xử lý các hành vi vi phạm pháp luật BHXH, BHTN, BHYT.

Sáu là, phối hợp với các Bộ, ngành, tổ chức đoàn thể, xã hội, cơ quan thông tấn, báo chí tiếp tục đổi mới nội dung, hình thức tuyên truyền phù hợp với đặc điểm, tính chất đặc thù của từng nhóm đối tượng, vùng miền, tập trung vào các nhóm đối tượng phát triển BHXH tự nguyện.

Bảy là, phối hợp với ngành Bưu điện quản lý chặt chẽ đối tượng thụ hưởng, đổi mới phương thức phục vụ, chi trả qua các tổ chức dịch vụ công; đẩy mạnh việc chi trả không dùng tiền mặt theo chỉ đạo của Chính phủ. Quản lý chặt chẽ việc chi trả các chế độ BHXH ngắn hạn, trợ cấp một lần, chi trả trợ cấp BHTN; tăng cường, chủ động kiểm soát chi phí KCB BHYT tại các cơ sở KCB, đảm bảo thực hiện đúng dự toán được Chính phủ giao năm 2020.

Tám là, tập trung quyết liệt các giải pháp để đảm bảo hoàn thành các chỉ tiêu, kế hoạch thu, phát triển đối tượng tham gia BHXH, BHYT năm 2019 được Chính phủ giao; tăng cường nợ đọng BHXH, BHYT; rà soát, xử lý dữ liệu thẻ BHYT cấp trùng; hoàn thiện dữ liệu hộ gia đình, cấp mã số BHXH cho người tham gia.

Chín là, tiếp tục hoàn thiện cơ sở dữ liệu quốc gia về bảo hiểm theo Quyết định số 714/QĐ-TTg ngày 22/5/2015 của Thủ tướng Chính phủ; hoàn thiện cơ sở hạ tầng, hệ thống cơ sở dữ liệu tập trung, các phần mềm nghiệp vụ của Ngành; triển khai hiệu quả hệ thống tương tác đa phương tiện với người dân và doanh nghiệp; mở rộng cung cấp các dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, 4; đẩy mạnh việc giao dịch điện tử; quản lý, sử dụng văn bản điện tử trong hệ thống cơ quan BHXH và trên trục liên thông của Chính phủ.

Mười là, tăng cường chỉ đạo các đơn vị trực thuộc, BHXH tỉnh tăng cường kỷ luật, kỷ cương hành chính, đạo đức công vụ, quy tắc ứng xử của công chức, viên chức và người lao động ngành BHXH.

T.Nguyên